

TAPOLCZAI LAPOK

Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Bűn a kisvárosban.

Az a veszedelmes démon, mely a nagy városok falai közt terjeszkedve bűnre, becstelenségre csábítja a gyenge jellemeket, Tapolczán is megtalálta áldozatát. A becsületes munka boldogulását, a szorgalmas törekvés sikereit sanda szemmel néző hitványság könnyebb módját keresi az életnek, bűnös kezét ráemeli a mások jogos tulajdonára, csal, lop, avagy sikkaszt, csak hogy dolgoznia, küzdenie ne kelljen.

Az önmagáról való megleledkezés, a pénz utáni sóvárgásnak a törvény és becsület korlátain túl csapó mértéke érhető a nagy városban, ahol a tömeg fölött uralkodó lázas boldogulási vágy magával sodorja az egyént s a mindenfelől kínáló alkalom megszedíti az erősebb lelkűt is, ha sorscsapás, vagy egyéb szenvedély már meghajlította szilárdságát. A bűnös szerzemény élvezésének lehetősége is megkönnyíti a döntő elhatározást, sőt sokszor egyedüli rugója a gáztettnek. A löverseny izgalmait, a testi élvezetek kielégítésére alkalmas intézmények nagy száma és változatossága emberileg érthető céljai azok törekvésének, kik az eszközökkel nem törődve a „könnyen és sokat” jelszóban találják életük egész hivatását.

Am hogy a kisvárosnak szerény keretei között, az alkalomnak csekély-

sége s a gonosz tett fölhasználási lehetőségének hiánya mellett mi bírhatja rá, mi csábíthatja bűnre az embert, a felmerülő tények ellenére is megfoghatatlan, teljesen érthetetlen. Pedig nem is közönséges, tanulatlan embertől, nem is pillanatnyi gyengeségről van szó. Hiszen a rablás végrehajtási módja, a büntett elpalástolására kiesztelt csalafintaság megfontoltságról, ravasz, furfangosan számító észről tesz tanúságot.

Hogy az a gonoszságának tudatában levő szív nem rettent vissza a büntőt! Hogy az a következményeket tisztán látó ész — mert hiszen tőle telhető módon igyekezett azokat elhárítani — a gyengének bizonyult mehekülési terv helyett nem okoskodott egyszerűbben, de végeredményében biztosabban:

„Igaz, hogy szegény vagyok, fülig eladósodva, sokat kellene dolgoznom, szórakozásról, kényelemről lemondanom, hogy eltarthassam magamat és családomat. Most hozzájuthatnék oly összeghez, mely elég volna helyzetem javítására. Csak hogy becsületes árán, gonosz büntett segítségével. És azután hogyan vehetném hasznát rablásomnak? Ismerik ki és mi vagyok; minden lépésemet a kisvárosi érdeklődés kíséri; nem adhatok ki egy fölöslegesnek látszó forintot se, hogy a kíváncsiság rögtön ne dugná össze a fejét,

keresni, kutatni annak eredetét. S hiába minden óvatosság, előbb-utóbb kiderül, a titok. Volna tehát pénzem, de hasznát nem látnám, kockára tenném becsületesemet, de semmi élvezetet, könnyebbéget magamnak nem szereznek azzal, csupán örökös aggodalom és rettegés terhét venném magamra. Ily áron nem érdemes gazembernek lenni.”

Ez lett volna a kisvárosi viszonyokhoz mért helyes okoskodás. Nem is szólva az erkölcsi undorról, a becsület követelményeiről, mely a bűn gondolatát is távol kell, hogy tartsa a jellemes embertől.

Most immár városkánk szenzációjának hőse is igyen gondolkodhatik magányos zárkájában, atkozva könnyelműségét és meggondolatlanságát, talán őszinte megbánást is érez eltévelyedése miatt.

A tanulság pedig ez esetből az, hogy a kisváros erkölcsi talaja csak a becsületes törekvésnek kedvező. Nagyvárosi bűnök és szokások itt nem érnek el sikert. Ne is fertőzzék meg soha községünk levegőjét.

al—ár.

Zajamegye néprajzi kincsei.

Irta Sági János.

V.

A tárgyi néprajz föladata, hogy összegyűjtse a nép fonó- és szövő esz-

A TAPOLCZAI LAPOK TÁRCÁJA.

Te meg én.

— Nőmnek. 1904. november. —

Emlékszel-e kertünk fájára
Vagy inkább arra, hogy reája
Egyszer két árva elhagyott
Madár közös fészket rakott?
Árvák és elhagyottak voltak,
Míg egymásért nem éltek-haltak.
De volt gyöngyélet azután,
Télen is tavasz ült a fán,
De csak részükre, és nem messzebb,
Meddig fészkek világa terjedt.
A bájos völgy, körülé bércek
Csendültek, ha csendült a fészkek.
Abban ugyan nem volt hiány,
Vigan voltak későn, korán.
A Hajnal és az Est ha jöttek.
Mindig dalolva érte őket.
A földi élet boldogsága.
Szerető szívek mennyországa.
Ily kis fészkekbe vonva össze,
Nincs különbség menny, és közte ...!

Régen volt már, régen, azóta
Visszhangjában fuladt a nóta.
Elpusztult a boldogság fészke,
Melynek örömben volt csak része.
S lakói? Más vidékre szálltak,
Szél füttyörész az árva fának

Ágai közt madár helyett.
Hajh! de mindennek vége lett!
Jöhet a Hajnal és az Est,
Nincs ki jöttükre dalt ereszt.
De azért ők akárhányszor jönnek,
Róluk szolid emléket szönek,
Mondván: „Itt élt két kis madár,
Övék volt az egész határ,
A határ halma, berke, völgye,
Szívük szerelmével betöltve.
Szívük szerelméért díjul,
E völgyben éltek boldogul.
Csendben, békében és sokáig,
A földi lét véghatáráig,
Egyszer aztán elköltözének,
És vissza többé sohse tértek ...”

Szívünk magasra dobban,
E kép szemléletén,
Magunkat látjuk abban,
Akárcsak te, meg én.

Á. F.

A mi harmadikunk.

Az emberi életnek tudvalevőleg három főszaka van, melyek közé millió közbeeső esemény csoportosul: a születés, a házasság és a halál. Ez a három, hogy költőileg fejezzük ki magunkat, képezik a pecsenyét, a többi mind csak mártás, mely föléje öntetik. Minthogy az első és a harmadik főesemény, hozzátevésünk nélkül történik meg, legalább

a második főeseményt: a házasságot jól szoktuk meggondolni.

Mikor bennem a házassági szándék megérelődött, jegyesem megválasztásával nem a szívemet biztam meg, nem, először helyszíni szemlebizottságot hívtam össze, felszerelve egy tizes számú csiptetővel, rövidlátók részére s miután ez egy elragadtató leányzót hozott javaslatba, itt is, ott is kérdőzösködtem. Miután mindez szerencsésen megtörtént leróttam az örökös frigy díját, felvonultatam, persze díszben, a rokonságot — és meg voltam nősülve.

Násznapunkban oly erősen havazott, mint-ha az ünneprendezést a korcsolyázó egyletnek engedték volna át s ezért elhatároztuk, hogy nászutazásunkat elhalasztjuk. Mikor házasságom első napján hazatértem ebédre, észrevettem, hogy menyecském házi ruhájában igazán bájos; komolyan vette méltóságát, sőt főkötőt is viselt, s homlokáról egy pár kackiás hajtincs lógott alá. Este nőcském csinosan felöltözve teára várt engem, nyájasan mosolyogva reám, mint ösmerősre, a színházról, új könyvekről és a divatról beszélt velem.

E fesztelen csevegés közben egészen megleledkeztem arról, hogy házas ember vagyok, oly kevésbé életem bele magamat a helyzetbe, hogy a legközelebbi napokban laktársamat virágokkal és cukorkákkal halmoztam el, ámde amikor egyszer azt tanácsolta nekem, hogy cukrot és kávé nagyban rendeljek, mert

≡ Egy fiu nyomdász-tanulónak felvétetik. ≡

közeit. Ezek is rohamosan pusztulnak. Egész vidékek vannak, ahol a rokka sohasem kerül le többé a padlásról, s ahonnan elköltöztek a takácsok, mert a nép nem viszi hozzájuk a maga fonta fonalat. Régente minden magyar földműves asszony font. Az egész családnak szükséges ruhaneműt a kendertermelés szolgáltatja. Nem vettek akkor a boltban gyolcsot, meg siffont, meg szövették a fehérneműt a faluban. Virágozott is a takács-ipar. A takács mesterek voltak a legjobban élő iparosok, a segédek pedig a legcimeresebb legények. Akkor még a hölgyek „fehérnép”-ek voltak, mert maguk fonta, szövötte fehér ruhában jártak. A gyáripar pusztítja a fonás és szövés régi hasznos háziiparát. Nincs messzé az idő, mikor az orsó nem pereg, a szövőszék nem zakatol azokban a falvakban sem, ahol a nép szorgalma mellett nem kelendő a fehér portéka. A gyárak átveszik birodalmukat az egész országban. Mentsük meg tehát azokat az eszközöket, amelyekkel a nép ruházatát készítették, s itt-ott még készítek.

Össze kell gyűjtenünk a fonással összefüggő minden eszközt. Be kell mutatnunk, hogy milyen eszközöket használ a nép akkor, mikor a kender és lenmagot veti, mikor a kendert törli, tilolja, gyaratja, fonja, áspálja, gombolítja. Aki nem foglalkozik vele, el sem hinné, hogy a fonásnak milyen gazdag szerszámlétre van. A tárgyaknál különösen a diszítetteket keressük. A rokkaszék szárát, az áspát, meg a többi eszközt sokszor művészesen diszítik. Egy-egy tárgyból több változatos példányt állítsunk össze. Van még néhány falu, ahol a paraszt-asszony szobájában van szövőszék. A fonalat nem viszi a takácshoz, hanem maga szövő tartós vászonná. A régi kistakácsok szerszámaikat, mintakönyveit, szép mintával diszített szövéseit is gyűjtsük össze. Nagyon tanulmányos dolog az, mikor a néprajzi muzeumban bemutatják, hogy a kender-

magból miként lesz a szépen mintázott vászon.

A kenderáztatást szerte-széjjel mindinkább tiltják, az olcsó bolti portéka mellett szinte nem is érdemes kendert termelni. Ezért a fonás háziipara néhány évtized múlva kipusztul. Mentsük meg tehát most a tárgyait. Ekként tudjuk csak megmutatni, hogy a hatalmas gyárak gépszörnyetegeihez melyik lépcsőkön jutott föl az előrehaladott kultúra.

A fonás eszközei, ép úgy, mint sok más néprajzi tárgy a padlásokon hever. A néprajzi gyűjtő leghálásabb bányája a padlás. Célszerű kézi villamlámpát viszünk, amelylyel a padlás minden zugát megvilágítjuk. Temérdek néprajzi kincs kerülhet ekként napfényre.

Gyűjtsük a népies himzések. Ezekkel is nagy mértékben bizonyíthatjuk a magyar nép teremtő erejét és választékos ízlését. Azokkal a nőkkel, akik otthonosak abban, hogy a himzéshez alakokat rajzoljanak elő, rajzoltassuk föl kultivált mintáikat. Irjuk le, hogy miként nevezik az egyes alakjaikat. Tapasztaljuk, hogy a magyar nép milyen nagy mester a tárgyak jellemzésében, a rokon fogalmakra vonatkozó szavak kitalálásában, s milyen könnyedén teremti azokat a sajátos kifejezéseket, amelyeket mi analog-kifejezéseknek mondunk.

A himzett alakok nevei közül pl. fölhevítjük ezekre a figyelmet: patkó, lószemű, körtés, taréjos, majoránás, rozmaringos, kerkes, bokrétás, medvetalpos, makkos.

Jegyezzük föl azt, ha pl. a nép a hal *sörényéről*, a kályha *válláról*, a láda *fiáról*, a gomb *tőgyéről*, a halótű *nyelvéről* stb. beszél.

Gyűjtsük össze a háziipar tárgyait, a faragott szerszámokat, a szalmából, vesszőből, gyékényből font tárgyakat, amelyeken a népnek szintén sok ügyessége és leleményessége nyilvánul meg.

Érdekes etnografiai tárgyak a nép készítette csapdák! a sokféle borz-

egér-, róka-, ürgefogók, melyek a nép furfangos mesterkedésének tükröi.

H I R E K.

Erzsébet napját a helybeli összes iskolák megünnepelték. 8 órakor misén vettek részt, utána visszamentek iskoláikba, hol tanáraik és tanítóik a nap jelentőségét magyarázták meg.

Hivatalvizsgálat. Hertelendy Ferencz, vármegyénk főispánja folyó hó 14-én Sümegre érkezett és megvizsgálta a szolgabírói hivatal működését. A tapasztalt munkásság, rend és pontosság mellett meleg elismerését fejezte ki Solyomi Tivadar főszolgabírónak. A hivatalvizsgálat után meglátogatta a Darnai-muzeumot s ebben hosszabb időt töltve nagy érdeklődéssel szemlélte az ott felhalmozott régiségeket.

Az első hó. Tél apó nagyon korán beköszöntött, megjött előhírnöke: a hó. 15-én reggel apró pelyhekben kezdett szálkózni, mindig sűrűbben, míg 16-ára 12 centiméteres hó fődte a földet. Vele jött a zimankós, csikorgó hideg, ami bizony tél apótól elég udvariasság, mert hát ily korán, még váratlanul, készületlenül köszöntött be. Hol a szégyen ember téli tüzelőfája, meleg ruhája stb.? Az első hó általában nemcsak a gyermekben, de a felnőtt emberekben is bizonyos örömet kelt, de csak ha később jön, épen azért nem örülünk neki, mert korán, váratlanul jött, pedig, bárha rossz próféták volnánk, a régi gazda megfigyelése után, aki azt tartja, hogy a Katalin nap előtt esett hó még József napot is megéri, — szomorú volna, különösen e szűk esztendőben, ha ily hosszú télre volna kilátásunk.

Gyűlés a balatonparti vasut ügyében. A balatonparti vasut engedélyeséi folyó hó 16-ára Veszprémben gyűlésre hívták össze a részvényeseket. Az utóbbi időben kedvezőtlen hírek terjedtek a Veszprémből tervezett kiágazásról. Hiszszük, hogy a vasut építésében nem a helyi, hanem az egész Balatonpart érdeke fogja az intézőket munkájukban vezetni.

Bírójelölt Sümegen. Pozsonyi József sümegi községbíró elhalálása folytán megüresedett állásra a folyó hó 15-én Solyomi Tivadar főszolgabíró elnöklété alatt tartott képviselőtestületi gyűlésen Balasics Józsefet és kisebb részben Németh Lajost jelölték a bírói tisztségre.

Izgatás Muraközben. Mint tudósítónk értesít, Muraközben az izgatók már annyira mentek, hogy faluról-falura járva szóval és

igy olcsóbb, egészen elrökönyödtem. Illuzióim szétfoszottak, s midőn nőm később a színházról, új könyvekről és a divatról csevegett, szívből unatkoztam és megszoktam a korai lefekvést.

Ekkor egy este megjelen egy ifjúkori barátom; a küszöbön nevetve megkérdezte, vajon szabad-e itt már tarok-partiról beszélni, ama veszély nélkül, hogy mint eretneket máglyára teszik. Feleségem gyorsan előkereste a kártyákat, a szobaleány megujtotta a kis szoba lámpáját s ami harmadikkal leültünk a kártyaasztalka mellé. Mostantól minden este az a gond foglalkoztatott, eljön-e pontosan a harmadikunk. Valóságos fenomén volt e tekintetben; sem a nap sorvasztó hőisége, sem a szélviher dühöngése vissza nem tartotta. A megállapított időben kopogtatott az ajton, hogy velünk egyesülve kezelje a tarkabarka harminckét rétű bibliát.

Erősen felvart gombjaim, jól takarított szobáim, pompás étkezésem volt, s mégis néha bizonyos kedvetlenséget éreztem. Különös, amikor néha, amikor barátom a kártyákat keverte, lopva megfigyeltem a feleségemet, úgy tetszett, mintha szeméi fényüket, arca friss színét elvesztette volna.

Egy évvel házasságunk után alkonyatkor egy küldöncz azt a hirt hozta, hogy mára le kell mondanunk vendégünkről.

Fontos ügy, részére életkérdés. elvonta tőlünk ez estére. Boszusan rárváltam a szobalányra: „Ha nem kártyázunk, nem szük-

séges meggyújtani a kislámpát. A nagy fény csak kápráztatja a szemet!”

Nőcském, aki észrevette elhangoltságomat hizelegve közeledett felém, mondván:

— Igazad van, sőtétben kellemesebb csevegni, ugy is már régen nem volt rá alkalmunk.

— Ahá, — gondoltam — most megint a színház kerül napirendre.

Mint hogy feleségem hallgatott, én kezdtem beszélni az operáról. Nem válaszolt; most meg én hallgattam el, ami azonban tudvalevőleg nem igen tetszik a nőknek, tehát ő kezdte:

— Ne haragudjál, de csak fél füllel hallgattam reád; egy házaspárnak annyi fontos közös érdeke van, hogy ily közömbös dolgokról nem igen beszélget.

Hogy érthetővé tegye nekem a helyzet komolyságát, merész kézmozdulattal félretolta hajtinceseit s igen élénk társalgásba elegyedünk. Gygyesen tudott engem vezetni s elmondta nekem életemet, agglégénységem apró bűneit, azután ő vette fel a beszéd fonálát.

Törül-hegyire elmondta egész élete történetét, azt is, hogy egy ismeretlen virágcsokorral lepte meg s amikor ez az ismeretlen meglátogatta, mennyire félt tőle, amikor pedig megkérte a kezét, mily öröm fogta el szívét. Oly halkán suttogott, hogy kénytelen voltam, hogy hallhassam ölembe venni. A mellékszobában zaj hallatszott. Boszusan felkiáltottunk egyszerre: „Bizonyára a mi har-

madikunk!” Szerencsére ez csak tévedés volt, a szobaleány vacsorára terítette az asztalt.

Ez este különös megfigyeléseket tettem. Legelőbb is észrevettem, milyen édesen tud a feleségem fecsegni, azután meg eszembe jutott, hogy még mindig nem tettük meg nászutazásunkat.

Másnap reggel a legnagyobb sietséggel pakkoltuk az uti podgyászt, este ami harmadikunk zárva találta az ajtót és kénytelen volt emberbaráti tevékenységével más házaspárt boldogítani.

Kárunkon okultunk. Nem sziveltük meg azt a tapasztalatot, hogy egy egy harmadik abban a körben, melyben a szerelem honol, csak zavar.

Amikor megszólaltak az aratási dalok, s hordókba préselték a mustot, akkor kettőnk nál ismét megjelent egy harmadik, de ez még sokkal rosszabb, mint elődje, nem enged időt hogy keverhetnők a színes kártyákat. Ha ébren van, folytonosan foglalkoztat bennünket, ha összeszorított öklöcskéivel szundikál, róla beszélgetünk, s a hoszu téli estéknek hamar szakad végük.

Isten bocsássa meg a bűneimet, de a számtanról halvány fogalma sincs a feleségemnek. Sőt azt hiszem, hogy folyton visszafelé számol, nem előre. Hogy volna máskülönben lehetséges, hogy ma, amikor *harmadikunk* születésnapját ünnepeltük, egy *másodikat* jelezett nekem.

röpiratokkal izgatják a népet. Az izgatók főfészke Varazsd, hol „nase Pravice“ címen egy lapot adtak ki, mely minden alkalommal a magyar állameszme ellen izgat. A napokban egy új takarékpénztárt is alakítottak, kizárólag a muraközi nép számára. De morész-ségük már annyira ment, hogy Muraközben egy irodalmi társulatot is akarnak létesíteni, az izgatók céljaira. Kiváncsian várjuk, mikor vonják felelősségre ezeket a lelketlen izgatókat, kik a magyar kenyéren tengetik nyomoruságos életüket.

Söpörtessük a havat. Váratlanul jött ugyan a hó, még váratlanabban a szigorú hideg. Talán éppen azért nem söpörtetett sok házigazda, hogy amily gyorsan jött, oly gyorsan el is olvadt. Amde csalódtak, mert nem hogy el nem olvadt, hanem csikorog a talp alatt, oda fagyott a kövezetre, a gyalogjárdákon pedig alig lehet járni, oly sikos. Felhívjuk a házigazdákat, hogy az odafagyott havat tisztogatassák el, nehogy valami szerencsétlenség legyen figyelemzetője hanyagságuknak. Ha városnak csufoltatjuk magunkat, viseljük magunkat városiasan is.

Aknamunka az önzetlen munkásság ellen. Régi közmondás, hogy „szőlj igazat betörök a fejed“. Állhat ez egy egyén, de nem a sajtó önzetlen munkására akkor, midőn az a közjó, közügy érdekében ír, dolgozik. Természetesen az emberi, társadalmi gyarlóságok, hibák javítására irányuló ostorozások nem találkoznak nagy általánosságban az egyéni nézetekkel. Sajnos azonban, hogy sokszor éppen ennek lesz áldozata a közjóra irányuló törekvés, amit csak a gonosz, rossz indulat érthet félre, amelynek folytan a boszu, az aljas áskálódás fegyveréhez nyúl az alattomos ellenség. Nem tudjuk, hogy a „Keszthelyi Hírlap“ lapíróinak segédszerkesztőjét Sági Jánost miért üldözik az ilyen minősíthetetlen fegyverrel, de az bizonyos, hogy ez csak boszu műve lehet. Ugy ismerjük őt, mint a közérdek önzetlen részrehajthatatlan munkását, hát ez lenne az ok az üldözésre? Hisz akkor nagyon sajnálatraméltó individuumok azok, akik talán a személyeskedést a közérdek rovására ily galádul iparkodnak megtorolni.

Főutcánk fái. Mult számunkban téves értesülés alapján közöltük, hogy a főutca fáit a község szerezte be a saját költségén. Mint utólag értesültünk, az elültetett fákat jöllehet, a község rendelte meg, de minden háztulajdonostól a háza elé ültetett fa és karó árát a község beszedte. Akármint legyen azonban a dolog, főutcánk fái bizony mostoha állapotban vannak. Nemcsak az egyes háztulajdonosok, hanem a község polgárai úgy, mint az előjáróság iparkodjanak hatáskörükben megakadályozni, hogy a fák ne a marhák kellemesítésének legyenek eszközei.

A Zalai Hírlapírók Szövetsége azzal a kéréssel fordult a megye főszolgabíróihoz, hogy a járásukban történt közérdeklődésre számot tartható eseményeinek leírását szíveskedjenek járásuk lapjainak, avagy ilyen nem léteben a legközelebbi lapnak kiadni, s ez gondoskodik róla, hogy az eseményről a vármegye minden lapja tudomást vegyen.

Értesítés. A tapolczai izr. nőegylet ma délután az Eibeschütz-féle kávéházban csekély beléptidj mellett jótékony célú oszonnát rendez, melyre nemcsak a tagok, hanem mások is szívesen fogadtatnak.

Az iparos ifjak Önképző Köre folyó hó 21-én délután 3 órakor az egyesület helyiségében rendkívüli közgyűlést tart.

A „Georgikon“ emléktáblája. A keszthelyi gazdasági tanintézet ifjusága mozgalmat indított, hogy a világ legelső gazdasági tanintézetének, a Georgikonnak épületét emléktáblával jelöljék meg. A nevezetes épületen eddig mi sem keltette fel az arra haladó lelkében a kegyeletet. Kívánatos lenne, hogy az emléktábla művészi kivitelű legyen. Ezért a gyűjtést szélesebb körben kellene megindítani.

A bűn útjára tévedt. Még a mult hónapban Tapolczán, az újonnan épült Harangozó-féle házban Spiegel Rezső üzletéből a pincéből felszolgáló ajtón keresztül 1800 koronát elloptak. A nyomozás azóta folyton tartott,

míg végre Rónay Béla borbély költsége, ki ugyanez épületben bir üzlettel, hívta fel a csendőrség figyelmét és nem is ok nélkül, mert a nyomozás kiderítette; hogy a tettes Rónay Béla volt, kit a terhelő adatok alapján letartóztattak. A kihallgatás során beismerte bűnös tettet. Az urhatnamság és könnyű megélhetés így viszi az embert a bűn fertőjébe. Rónayt ma szállították be a zalaegerszegi ügyészséghez.

A tapolczai borvásár. Holnap 21-én 10 órakor nyílik meg a borvásár. A rendező bizottság igen izléses kiállításban, a városháza tanácstermében adja a vásárlók rendelkezésére az eladásra bejelentett bormintákat. A vásárt Hertelendy Ferenc megyénk főispánja fogja megnyitani. A borvásár iránt igen nagy az érdeklődés. Messze vidékről jelentkeztek vásárlók. Bejelentetett mintegy 60 ezer hektoliter bor. A rendező bizottság 3 tagja segít a rendezés munkájában. A vasuton érkezőket a bizottság tagjai fogadják és kalauzolják. A városházán nemzeti zászló fogja a borvásárt jelezni. A rendező bizottság tagjai piros szallagot viselnek. A borvásárlók részére magánlakásokat is felajánlottak. A megmaradt bor az üvegekkel együtt értékesítetik és úgy ez, valamint a reklám-felírást beszédett összeg a borvásár költségének fedezésére lesz fordítva.

Bacsányi János hamvai itthon. Tapolcza szülőföldje, Bacsányi János hamvai tudvalevőleg Linzben porladnak felesége, Baumberg Gabriella mellett. Mint a „Magyarország“ írja, Horánszky Lajos orsz. képviselő, aki mostanában Linzben járt a költő sírjánál, levelet írt az Országos Irodalmi Szövetséghez, hogy Bacsányi hamvait szállítsa haza. Az országos Irodalmi Szövetség az ügyet magáévá tette és elhatározta, hogy a jövő év tavaszán Bacsányi és neje hamvait haza fogja szállítani. Az ügyet a szövetségnek december 4-én Kolozsvárott tartandó közgyűlésén fogják részletesen tárgyalni. Mire szolgál a „Bacsányi“ alap? Nem jó volna Tapolcza közönségének mozgalmat indítani, hogy Bacsányi szülőföldjén aludna örök álmát!

Vételajánlatok bezyújtása szőlővesszőkért és ojtványokért. Mindazok, akik az állami szőlőtelepekről szőlővesszőket vagy szőlőajtványokat óhajtanak szerezni, vételajánlatukat a kívánt szőlővesszők és ojtványok fajta, minőség és mennyiség szerinti megjelölése s a kiültetés helyének, ugyszintén a szállításra vonatkozó adatoknak (az átvevő neve, rendelési hely, vasuti vagy gőzhajóállomás stb.) pontos feltüntetésével legkésőbb november hó 30-ig azon kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz tartoznak benyújtani, akiknek kerületében a feljuttatandó vagy szőlővel beültetendő terület fekszik. Az I. osztályú sima amerikai vesszők ezre 12 korona, II. osztályú 6 korona, I. osztályú gyökeres vessző ezre 24 korona, II. osztályú 12 korona, I. osztályú gyökeres fás ojtvány ezre 200 korona. Sima zöld ojtványok ezre 100 korona.

Tűz Tapolczán. folyó hó 15-én reggel 8 órakor özv. Enzsöl Józsefné házában tűz ütött ki. A tüzet állítólag a kocsis gondatlansága okozta, ki az istállóban tüzet rakott, amittől meggyulladt az alomszalma és csakhamar lángba borult az egész istálló. A kocsis, ki a nagy ijedtségtől fejét vesztette, elfutott. Az istállóban volt ló elégett. A kivonult tűzoltóság a tűz tovaterjedését megakadályozta s így csak az istálló s a lakóház egy szobájának teteje égett le. A ház biztosítva volt.

Szőkevény katona. Katanek János 48. gyalogezred 12. századbeli közlegény a folyó ősön vonult be sorhadí kötelezettségének eleget tenni, de sehogy sem volt inyére a katonai szolgálat. Süketnek tette magát, minek következtében a szombathelyi csapatkórházba vitték megfigyelés, esetleg gyógyítás céljából. Innen aztán folyó hó 10-én megszökött haza Drávavásárhelyre, A község előjárósága azonban elfogta a szőkevényt, és áradta a csendőrségnek s mire a hivatalos körözvény megérkezett, a szőkevény már utban volt hűtlenül elhagyott ezredéhez.

A „Kert“ Mauthner Ödön szerkesztésével megjelenő, a kertészet összes ágait magában foglaló kertészeti szaklap 19. száma a következő érdekes tartalommal bír; Zádor Gyula A csicsóka. Bokor István: A spárgahajtás legegyszerűbb módja. Uhlárik Sándor: A gyümölcsfák termőképességét befolyásoló bajok. Weisz Ferenc: Gyümölcsfák helyes trágyázása. Lsaák Martha: Ház és kert. III. A rezeda természetese virágkötéshez. Mór Gyula: Még egyszer a vadrózsa. Binder: Egerek elleni védekezés a méhesben. Hoz ezenkívül szakhíreket, apró szakközleményeket. A Kert előfizetési ára egész évre 10 korona, megjelenik minden hó 1-én és 15-én, Előfizetni lehet a Kert kiadóhivatalában, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 33.

Török A. és Társa Budapesten. Ha a magyar királyi szabadalmazott osztályosorsjáték főelárusítói között széttétekintünk, önkénytelenül a Török-bank öltik szemünkbe. Ez a cég állandóan azt hirdeti, hogy hazánk legnagyobb sorsjáték-üzlete. Ennélfogva tudakozódtunk, és teljesen igazolták illetékes helyen, hogy a bankház valóban a legnagyobb sorsjátéküzlet és a legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba, ami nem is csodálni való, mert a cég a játszó közönség bizalmát a legnagyobb mértékben bírja. Azonkívül a bankház vevői felülmulthatatlan szerencsével játszanak. Csak az előző sorsjáték hatodik osztályában is a sok ezer nyereményen kívül a 600.000, 400.000 legnagyobb nyereményt is hozzávéve, 2 millió koronánál többet fizetett ki vevőinek. Ilyen eredmények egy osztályban és egyetlen-egy sorsjáték-üzletben sem léteztek. Ennélfogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Tsa bankházát, kinek Budapesten, Teréz-körut, 46. sz. alatt van a főüzlete, fiókjai pedig Váci-körut 4. Muzeum-körut 11., Erzsébet körut 54. szám alatt mindenkinek ajánljuk. A hivatalos terv szerint az I. osztály huzása legközelebbi csütörtökön és pénteken folyó évi november hó 24 és 25-én lesz és a sorsjegyek árai a következők: $\frac{1}{4} = 12$; $\frac{1}{2} = 6$; $\frac{1}{4} = 3$; $\frac{1}{8} = 1.50$. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához Budapesten.

Nyilvános köszönet.

Hiller Ignác és fia uraknak, kik 20 méter barchetot, Schwarcz Jakab urnak, aki 17 méter bélének való kelmét, Kardos Mór urnak, aki 15 méter barchetot, Kemény Mór urnak, aki 10 méter barchetot s Gál M. Miksa urnak, aki 7 darab fejrre való meleg kendőt ajándékozott a tapolczai kath. nőegyletnek szegény gyermekek felruházására, hálás köszönetét nyilvánítja a

Tapolczai kath. nőegylet
Elnöksége.

Diszel község előjárósága nevében Fekete Gáspár körjegyző hálás köszönetét fejezi ki Glazer Sándor és Marton Rezső uraknak, akik jótékony célra 10—10 koronát adományozni kegyesek voltak.

Szerkesztői üzenet.

M. J. A versírás elemi kellékeit sem ismeri. Kinrimeket nem közlünk. A helyes írás is gyengéje.

APRÓ HIBDETÉSEK.

Foulard-selyem bluzokra és ruhákra, méterenkint 60 kr.tól 3 frt. 70 kr.-ig. Bérmentve és már elvámolva házhozszállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. 2

Henneberg selyem-gyár. Zürich.

Egy jó karban levő pianinó bérbeadó vagy eladó.

Megtekinthető **Stephaneck János urnál.**

Balatonmelléki Takarékpénztárral egyesített segélyszövetkezet TAPOLCZÁN.

MEGHIVÓ.

A „Balatonmelléki Takarékpénztárral egyesített segélyszövetkezet 1904. évi december hó 4-én délelőtt 11 órakor a takarékpénztár termeiben

== KÖZGYÜLÉST ==

tart, melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívom.

Tapolcza, 1904. évi november hó 5-én.

Takács Jenő

elnök.

TÁRGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő tagnak kiküldése.
2. az 1904. évi február 28-án tartott rendes évi közgyűlés határozata alapján igazgatósági jelentés, a működését befejező VII-ik osztályzatnak az alapsz. 56. §. értelmében leendő felszámolására vonatkozólag.
3. ugyanerre vonatkozó felügyelő bizottsági jelentés előterjesztése.
4. a feloszló osztályzat zárszámadásainak és a liquidáció tételeinek bemutatása és ismertetése s ezekből kifolyólag a mérleg megállapítása.
5. a részletenkint kifizetendőnek javasolt hozadék megállapítása, úgy a felszámolásból folyó kifizetési időnek 1904. december 8-án egész napon leendő meghatározása.
6. a felmentvények megadása érdekében hozandó határozatok,
7. netáni egyéb indítványok tárgyalása az alapszabályok 27-ik §-a értelmében.

A feloszló VII. osztályzat zármérlege.

VAGYON. Kötelezvényekben 265920 korona. Hátralékokban: 3662 korona 47 fillér, a Balatonmelléki takarékpénztárnál betét és kamatai 189725 korona 03 fillér. ÖSSZESEN 459307 korona 50 fillér.

TEHER. Hetitörzsbetétekben 408281 korona. Alakulási díjakban 2284 korona. Jutalékok 1278 korona 78 fillér. A négyévi hozadék összege 47463 korona 72 fillér. ÖSSZESEN 459307 korona 50 fillér.

A részletek száma 2054, tehát a fenti 47463 korona 72 fillérből egy részletre esik nyereségül 23 korona 10 fillér. (5.30%)

Frisch Lipót igazgató.

Téts Károly főkönyvvezető.

A fenti számadást megvizsgáltuk és azt a fő és segédkönyvekkel összehasonlítva teljesen helyesnek találtuk.
Tapolcza 1904. november hó 19-én.

báró Puteáni Géza
felügy. biz. elnök

Szentmiklóssy Gyula
felügy. biz. tag

dr. Lóke Mór
felügy. biz. tag

A feloszló osztályzat eredeti zárszámadásai, úgy a liquidálási tételek, valamint jelentések a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

A felszámolásból folyó kifizetések 1904. évi december hó 8-án reggel 8 órától d. u. 5 óráig fognak teljesítettetni.

FOGAK

és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves
Tapolcza, főutca volt Hoffmann-féle házban.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. **permetezők, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák** — továbbá a legnagyobb választék **szőlőprésekben**, azonkívül **állandó raktárt tartok mindenemü gazdasági gépekből.**

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

Eladó szalma.

Alólirt pusztá-miskei gazdaságában mintegy **30 öl rozs- és buzaszalma eladó.**

Bővebb felvilágosítást ad az ottani gazdaság kezelője.

Szezemszky Gyula.

6216. szám. tkv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai királyi járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rosenfeld Vilmos és Szerelmi Ferencz utóajánlata folytán a Balatonmelléki és Tapolczai takarékpénztárak Nusal János és neje Németh Klára elleni 100376 korona s járulékaik iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbírószág területén levő 1. a gyulakeszi 719. sz. tjkvben 938. hrsz. alatt Nusal János és neje Németh Klára nevében álló rét az alsó rétekben 423 korona 10 fill. 2. a káptalanfői 10. száma tjkvben 701. hrsz. alatti szántó ingatlanból Nusal János és neje Németh Klára 1/2 illetőségére 3410 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendeltetik és hogy a megjelölt ingatlanok az 1904. évi december hó 23-ik napján délelőtt 10 órakor Gyulakeszi, ugyan az

Kérjen mindenhol valódi

INDRA-TEÁT.

Ez a világ legjobb teája. Kiváló reggelizésre és oszonnára. Legjobb óvszer influenza és meghűlések ellen.

Előmozdítja az emésztést és a gyomorbajoktól óv mindenkit.

Gyomorbetegeknek melegen ajánlható. Csak az eredeti csomagolás a valódi. Kap ható minden jobb fűszerkereskedés- és drogueriában. Nagyban elárúsítás:

Keszthelyen, Hoffman József és fia uraknál.

nap délután 2 óraker Káptalantóti község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul el nem adatnak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a bírói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Gyulakeszi és Káptalantóti község-házánál megtekinthetők.

A királyi bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tapolczán, 1904. november hó 14-én.

Papp, kir. járásbíró.

5454/1904. tkv. szám

Árverési hirdetményi kivonat.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Poór Lajosné Kis Ignáczné elleni 33 korona s járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverés a tapolczai kir. járásbíró területén levő 1. a kisapáti 713. sz. tjkvben 1. 49. hrsz. alatt adós tulajdonául felvett ház 360 korona; 2. a kisapáti 399. sz. tjkvben 1. 196. hrsz. a. 1/3 részben ifju Eder József, 1/3 részben Eder Teréz férjzett Kis Ignáczné, 1/6 részben Eder József nevében álló s egészben eladandó legelő a berekben 230 korona; 3. ugyanott 197. hrsz. alatti ingatlanból Eder Teréz férjzett Kis Ignáczné nevében 1/6 rész legelő a berekben 80 korona 83 fillerben ezennei megállapított kikiáltási áron elrendeltetik, s hogy a megjelölt ingatlanok az 1904. évi december hó 29-ik napjának délelőtt 10 órájaker Kisapáti község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a bírói kiküldöttnek kezéhez lefizetni, esetleg a bíróságnál való előleges letételét hitelt érdemlőleg igazolni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírt telekkönyvi hatóságnál és Kisapáti község házánál megtekinthetők.

A tapolczai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Tapolczán, 1904. október 14.

Papp.

királyi járásbíró.

Tapolcza és vidékén
osztálysorsjegyek

TÖRÖK A. ÉS TSA

legnagyobb és kiválón szerencsés bankházából

BUDAPEST, VII. Teréz-körut 46/a.

kizárólag nálunk kaphatók.

Az I. osztály huzása f. é. november 24-25-én.

Az I. osztály sorsjegyek árai:

11 sorsjegy	12 sorsjegy	14 sorsjegy	18 sorsjegy
12 kor.	6 kor.	3 kor.	150 kor.

Kiváló tisztelettel

KLEIN IVÁN

STERN MIKSA

Wolf Sándor és Fia cégnél
Tapolcza.

Világhírű!

a „**Rekord**“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63 cm. nagyságban ára 20 K. Legfinomabb kivitelű Brom-, Platin-, és krétarajz ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu fényképet készítünk mindenkinek, teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez s azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet
Budapest. VII., Rottenbiller utca 46.

BRAZAY

BRAZAY-féle
SÓS-BORSZESZ.

A Brázay-féle sósorszesz a fejbőrt és a hajat megtisztítja a gombacsi-ráktól s ezzel elejét vesszük a hajhullásnak és a kopaszodásra vezető korpásodásnak.

50%
megtakarítás

NOVEMBER 1-től

50%
megtakarítás

Óriási karácsonyi maradék-vásár

összes gyapot-, selyem-, mosószövet-, szőrmeáru-, férfi és női-ruhaneműek stb. stb.

MINDEZEK BÁMULATOS OLCSÓ ÁRON!!

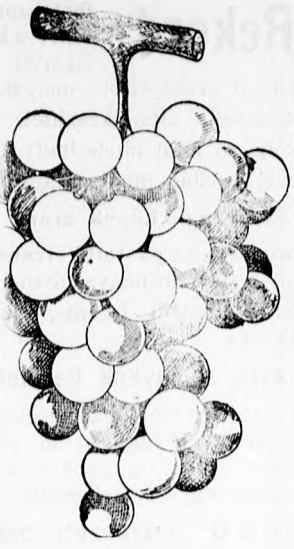
NAGY MINTA KOLLEKCIÓ gyapju, selyem-, mosószövetekből, divatos bársony, férfiszövet és vászonárubból, kívánatra ingyen és bérmentve.

AZ OSZTRÁK-MAGYAR MONARCHIA LEGNAGYOBB ÁRUHÁZA

LUDWIG ZWIEBACK & BRUDER

WIEN, VI/2 Mariahilferstrasse 111.

„Milleniumtelep“ Nagyösz.

Legolcsóbb árak

Legolcsóbb árak

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, aki i n g y e n kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami szőlőlyelett és állami felügyelet mellett létesült.

Tüzifa eladás.

- I. Bükkfa házhoz szállítva 34 kor.
- II. „ „ „ 31 „
- I. Cserfa „ „ 34 „
- II. „ „ „ 31 „

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

A „kávész király“hoz

Aki nagyon jó zamatu és illatu kávét kedvel, az csakis „KIRÁLY-KÁVÉT“ vegyen, mely a egkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő ki egyszer megízleli, más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaalomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kilogrammos doboz	4 korona	80 fillér.
2 „	9 „	20 „
4 „	14 „	20 „

Ezen különleges pörkölt kávén kívül ajánljuk a következő nyers fajokat szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaalomásra,

1 postacsomag 5 kilogr. lagfínomabb.	CUBA kor.	19.50
1 „ „ 5 „	CEYLON	12.-
1 „ „ 5 „	JAMAICA	11.20

Biró és Társa
A „kávész királyhoz“. Budapest VII. ker. Teréz-körut 2/b.

A „kávész király“hoz.

Jorgó János

órás gyári raktár Wlen III/4. Rennweg Nr. 75/B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, csak a beasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigoruan tisztességes, rászedeés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óraert kezesseget vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékből:

- 7787. sz. legolcsóbb legjobb árapaczióra nick. keltokban 36 orai járassal 2 frt. 30
- 8039. sz. valódi ezüst panczellánc 15 gr. 1 frt.
- 7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
- 7989. sz. Ingaóra utóművel 2 súlyal 130 cm. magas 11 50
- 7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20

Szíveskedjek nevenre és házászámra 75/B. pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját az igazítható női derék-szabászati készülék segítségével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiaillag vizsgázott. Számos elismerő-irat. Utánvét mellett! Egy készülék ára 3 korona. Utánvét mellett Minden kulturállamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal,
Sopron.
Magyarazatot ingyen küldök

36-52
Képviselek minden helységben kerestetnek.

A címre ügyeljünk!

Kerékpár alkatrészeket

30%-al olcsóbban lehet nálunk beszerezni mint bárhol a világ legelső gyáraiból gyári áron alul havi 10-12 koronás részletfizetésre.

Varrógépek bel- és külföldi elsőrendű gyárakból havi 6-8 koronás részletfizetésre

Tessék árjegyzékét kérni. Ugyenekők magas jutalék mellett felvételnek

MIKLÓS és TÁRSA
varrógép, kerékpár és alkatrészek nagykereskedők
BUDAPEST, VII., József-körut. 59. sz.

Ne vegyen Gimbalmot vagy Harmoniumot, mig

Reményi Mihály
mű-hangszerész

legújabb képes árjegyzékét at nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik.

Budapestről Király-utca, 44/I sz.

A szénkénegezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartósabb

SZÉNKÉNEGFECSKENDŐ

AZ

„EGYSZERÜSÉG“

Kosinszky Viktor igazgató szab. szénkénegefecskendője.
KIZÁRÓLAGOS GYÁRTÁSA ÉS ELADÁSA;

Schottola Ernő cégnél
BUDAPESTEN, Andrassy-ut 2.

A szénkénegefecskendők ellenőrzésére szolgáló mérzhenger ugyanitt kapható. Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz ingyen és bérmentve küldöm meg.

